TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. spalio 25 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 – Valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymas – 27 straipsnis – Teisių gynimo priemonė – Teisminės kontrolės apimtis – 29 straipsnis – Perdavimo įvykdymo terminas – Perdavimo neįvykdymas per nustatytą terminą – Už prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės pareigos – Atsakomybės perėjimas – Už prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės sprendimo būtinumas“

Byloje C-201/16

dėl *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas, Austrija) 2016 m. kovo 31 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2016 m. balandžio 12 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**Majid (taip pat – Madzhdi) Shiri,**

dalyvaujant

**Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl,**

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija)

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, kolegijų pirmininkai L. Bay Larsen (pranešėjas), T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça ir A. Rosas, teisėjai E. Juhász, A. Borg Barthet, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal, E. Jarašiūnas ir M. Vilaras,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. kovo 14 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– M. Shiri, atstovaujamo advokatų W. Weh ir S. Harg,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Hesse,

– Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir J. Vláčíl,

– Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos C. Crane ir S. Brandon, padedamų baristerių D. Blundell ir M. Gray,

* Proceso kalba: vokiečių.

– Šveicarijos vyriausybės, atstovaujamos E. Bichet,

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Wils ir M. Condou-Durande,

susipažinęs su 2017 m. liepos 20 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

## Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013, p. 31; toliau – reglamentas „Dublinas III“), 27 straipsnio 1 dalies ir 29 straipsnio 1 ir 2 dalių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Irano piliečio Majid Shiri (taip pat – Madzhdi Shiri) skundą dėl *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl* (Federalinė imigracijos ir prieglobsčio tarnyba, Austrija) (toliau – tarnyba) sprendimo, kuriuo jo tarptautinės apsaugos prašymas pripažintas nepriimtinu, taip pat nurodyta jį išsiųsti iš šalies ir patvirtinta, kad jį galima perduoti Bulgarijai.

## Teisinis pagrindas

### Reglamentas (EB) Nr. 1560/2003

3 2003 m. rugsėjo 2 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1560/2003, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles (OL L 222, 2003, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 200), iš dalies pakeisto 2014 m. sausio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 118/2014, III skyriuje įtvirtintos taisyklės, reglamentuojančios galimus atitinkamo asmens perdavimo atsakingai valstybei narei, kaip tai suprantama pagal reglamentą „Dublinas III“, būdus.

4 Šio reglamento 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Atsakinga valstybė narė įpareigota kiek įmanoma greičiau ir be kliūčių sudaryti sąlygas prieglobsčio prašytojo perdavimui. Atsižvelgiant į perduodančios valstybės narės geografines sąlygas ir turimas transporto rūšis, atsakinga valstybė narė nustato vietą savo teritorijoje, į kurią atvyks prieglobsčio prašytojas arba bus perduotas kompetentingiems organams. <...> “

### Reglamentas „Dublinas III“

5 Reglamento „Dublinas III“ 4, 5 ir 19 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(4) [1999 m. spalio 15 ir 16 d.] Tamperėje įvykusio [Europos Vadovų Tarybos specialaus] posėdžio išvadose taip pat konstatuojama, kad [bendrai Europos prieglobsčio sistemai] artimiausiu metu turėtų būti priskirtas aiškus ir veiksmingas valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo būdas;

(5) toks būdas ir valstybėms narėms, ir atitinkamiems asmenims turėtų būti grindžiamas objektyviais bei teisingais kriterijais. Jis pirmiausia turėtų padėti greitai nustatyti atsakingą valstybę narę, kad būtų galima garantuoti veiksmingą galimybę pradėti tarptautinės apsaugos suteikimo procedūras ir netrukdyti siekiui greitai nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus;

<...>

(19) siekiant užtikrinti veiksmingą atitinkamų asmenų teisių apsaugą, reikėtų įtvirtinti teisines garantijas ir teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę, kai priimami sprendimai dėl perdavimo atsakingai valstybei narei, laikantis visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės normų, veiksminga teisės gynimo nuo tokių sprendimų priemonė turėtų apimti tiek šio reglamento taikymo, tiek teisinių ir faktinių aplinkybių, susiklosčiusių valstybėje narėje, kuriai perduodamas prašytojas, vertinimą.“

6 Šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės nagrinėja kiekvieną trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės, bet kurios iš jų teritorijoje, įskaitant pasienį arba tranzito zonas, prašančio tarptautinės apsaugos, prašymą. Prašymą nagrinėja viena valstybė narė, būtent ta, kuri yra atsakinga pagal III skyriuje nustatytus kriterijus.“

7 Minėto reglamento 17 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Nukrypdama nuo 3 straipsnio 1 dalies, kiekviena valstybė narė gali nuspręsti nagrinėti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės jai pateiktą tarptautinės apsaugos prašymą net tada, kai ji pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus neatsako už tokį nagrinėjimą.“

8 Minėto reglamento 22 ir 25 straipsniuose įtvirtintos taisyklės, reglamentuojančios atitinkamai atsakymą į prašymą perimti savo žinion ir atsakymą į prašymą atsiimti.

9 Reglamento „Dublinas III“ 27 straipsnio 1 ir 3 dalys suformuluotos taip:

„1. Prašytojas <...> turi teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę ir gali pateikti teismui skundą dėl sprendimo dėl perdavimo faktinių ir teisinių pagrindų arba prašyti jį peržiūrėti.

<...>

3. Sprendimų dėl perdavimo apskundimo arba peržiūrėjimo tikslais, valstybės narės savo nacionalinėje teisėje nustato, kad:

a) skundas arba sprendimo peržiūrėjimas suteikia atitinkamam asmeniui teisę likti atitinkamoje valstybėje narėje, kol bus gauti skundo ar peržiūrėjimo rezultatai; arba

b) perdavimo vykdymas automatiškai sustabdomas ir toks sustabdymas pasibaigia po tam tikro pagrįsto laikotarpio, per kurį teismas po atidaus ir nuodugnaus nagrinėjimo yra priėmęs sprendimą dėl skundžiamo arba peržiūrimo sprendimo vykdymo sustabdymo; arba

c) atitinkamam asmeniui suteikiama galimybė per pagrįstą laikotarpį prašyti teismo sustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymą, kol nagrinėjamas jo skundas ar peržiūrimas sprendimas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikoma veiksminga teisės gynimo priemonė, sustabdydamos perdavimo vykdymą, kol bus priimtas sprendimas dėl pirmo sustabdymo prašymo. Sprendimas dėl sprendimo dėl perdavimo vykdymo sustabdymo priimamas per pagrįstą laikotarpį, tuo pačiu leidžiant atlikti atidų ir nuodugnų sustabdymo prašymo nagrinėjimą. Sprendime nesustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymo išdėstomi jį pagrindžiantys motyvai.“

10 Šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Prašytojas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies c arba d punkte nurodytas asmuo iš prašančiosios valstybės narės atsakingai valstybei narei perduodamas pagal prašančiosios valstybės narės nacionalinę teisę, atitinkamoms valstybėms narėms pasikonsultavus, kiek praktiškai įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kitos valstybės narės prašymo atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti gavimo [nuo kitos valstybės narės sutikimo patenkinti prašymą atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti] arba nuo galutinio sprendimo dėl skundo ar peržiūrėjimo priėmimo, jei sprendimo vykdymas buvo sustabdytas pagal 27 straipsnio 3 dalį.

<...>

2. Tais atvejais, kai perdavimas per šešis mėnesius neįvyksta, atsakinga valstybė narė atleidžiama nuo pareigų atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti, o atsakomybė pereina prašančiajai valstybei narei. Šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip iki vienerių metų, jei perdavimas negalėjo įvykti dėl atitinkamo asmens įkalinimo, arba ne ilgiau kaip iki aštuoniolikos mėnesių, jei atitinkamas asmuo slapstosi.“

## Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11 M. Shiri į valstybių narių teritoriją pateko per Bulgariją; 2015 m. vasario 19 d. šioje valstybėje narėje jis pateikė tarptautinės apsaugos prašymą.

12 Vėliau, 2015 m. kovo 7 d., jis pateikė tarptautinės apsaugos prašymą Austrijoje. 2015 m. kovo 9 d. tarnyba paprašė Bulgarijos valdžios institucijų atsiimti M. Shiri.

13 2015 m. kovo 23 d. Bulgarijos valdžios institucijos sutiko patenkinti šį prašymą atsiimti M. Shiri.

14 2015 m. liepos 2 d. tarnyba M. Shiri tarptautinės apsaugos prašymą pripažino nepriimtinu, taip pat nurodė išsiųsti jį iš šalies ir konstatavo, kad jį galima perduoti Bulgarijai.

15 M. Shiri apskundė šį sprendimą *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija) ir paprašė sustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymą. Nenagrinėdamas pastarojo prašymo, minėtas teismas 2015 m. liepos 20 d. panaikino minėtą sprendimą remdamasis tuo, kad dėl M. Shiri pažeidžiamumo, kurį lėmė jo sveikatos būklė, tarnyba turėjo išnagrinėti galimybę pasinaudoti reglamento „Dublinas III“ 17 straipsnio 1 dalyje numatyta teise.

16 Panaikinus minėtą sprendimą, naujame, 2015 m. rugsėjo 3 d. priimtame, sprendime tarnyba pripažino M. Shiri pateiktą tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu, nurodė jį išsiųsti iš šalies ir konstatavo, kad jį galima perduoti Bulgarijai.

17 Dėl šio sprendimo M. Shiri pateikė skundą *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas); šis teismas jį gavo kartu su prašymu sustabdyti to sprendimo vykdymą, kol bus nagrinėjamas jo skundas, 2015 m. rugsėjo 17 d. 2015 m. rugsėjo 23 d. papildomose pastabose M. Shiri teigė, kad, praėjus reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytam šešių mėnesių perdavimo terminui (pasibaigusiu papildomų pastabų pateikimo dieną), Austrijos Respublika tapo už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė narė.

18 2015 m. rugsėjo 30 d. sprendimu *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) atmetė skundą, nepriimdamas sprendimo dėl prašymo sustabdyti sprendimo vykdymą. Dėl M. Shiri 2015 m. rugsėjo 23 d. pareiškime, kuriame išdėstomos papildomos pastabos, išplėtoto argumento, jog pasibaigė reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas šešių mėnesių terminas, jis nusprendė, kad panaikinus 2015 m. liepos 2 d. tarnybos sprendimą ir grąžinus jai bylą nagrinėti iš naujo pradėtas

skaičiuoti naujas šešių mėnesių terminas nuo to momento, kai M. Shiri perdavimas vėl tapo įmanomas, būtent – nuo septintos dienos po to, kai buvo gautas jo pateiktas skundas, tai yra nuo 2015 m. rugsėjo 24 d. Todėl *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) nusprendė, kad atsakomybė už M. Shiri pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą vėl teko Bulgarijos Respublikai ir per tą laiką neperėjo Austrijos Respublikai.

19 M. Shiri dėl šio sprendimo pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

20 Tas teismas mano, kad, prieš nusprendžiant dėl galimo M. Shiri taikytino perdavimo termino pasibaigimo, reikia patikrinti, ar tarptautinės apsaugos prašytojas gali pareikšti, jog praėjus šešių mėnesių perdavimo terminui atsakomybė už jo prašymo nagrinėjimą perėjo prašančiajai valstybei narei, ir ar vien šio termino pasibaigimo pakanka tam, kad pereitų atsakomybė.

21 Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas, Austrija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar atsižvelgiant į [reglamento „Dublinas III“] 19 konstatuojamąją dalį, šio reglamento nuostatas, numatančias teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę – galimybę apskųsti sprendimą dėl perdavimo, būtent 27 straipsnio 1 dalį, reikia aiškinti taip, kad [tarptautinės apsaugos] prašytojas praėjus šešių mėnesių perdavimo terminui gali pareikšti, kad atsakomybė perėjo prašančiajai valstybei narei ([reglamento „Dublinas III“] 29 straipsnio 2 dalis, siejama su 29 straipsnio 1 dalimi)?

Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

2. Ar pagal [reglamento „Dublinas III“] 29 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį atsakomybė pereina tik dėl to, kad pasibaigė perdavimo terminas, ar tam, kad atsakomybė pereitų pasibaigus terminui, dar reikia, kad atsakinga valstybė narė atsisakytų pareigos perimti atitinkamą asmenį savo žinion arba jį atsiimti?“

## Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

22 Per 2017 m. liepos 20 d. teismo posėdį paskelbus generalinės advokatės išvadą, laišku – jį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2017 m. rugsėjo 6 d. – M. Shiri paprašė atnaujinti žodinę proceso dalį. Grįsdamas šį prašymą M. Shiri nurodė, kad išvadoje nagrinėjamas teisės klausimas, susijęs su reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino skaičiavimu, kurio prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikė Teisingumo Teismui ir dėl kurio jis negalėjo pateikti pastabų.

23 Šiuo klausimu pažymėtina, kad remdamasis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsniu Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį – be kita ko, jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis teisiniu argumentu, dėl kurio šalys nepateikė nuomonės.

24 Vis dėlto nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad bet kuriuo atveju Teisingumo Teismas mano, jog nebūtina išdėstyti nuomonės dėl M. Shiri nurodyto teisės klausimo, susijusio su reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 1 dalyje numatyto termino skaičiavimu. Be to, išklausęs generalinį advokatą, Teisingumo Teismas mano, kad turi visą sprendimui priimti būtiną informaciją ir kad ši informacija per teisme vykusį bylos nagrinėjimą buvo aptarta.

25 Todėl nereikia nurodyti atnaujinti žodinę proceso dalį.

## Dėl prejudicinių klausimų

### Dėl antrojo klausimo

26 Antruoju klausimu, kurį reikia nagrinėti pirmiausia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad jeigu per šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyje apibrėžtą šešių mėnesių terminą perdavimas neįvykdomas, atsakomybė automatiškai pereina prašančiajai valstybei narei, ir nebūtina, kad atsakinga valstybė narė atsisakytų atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba jį atsiimti.

27 Reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad atitinkamas asmuo perduodamas kiek praktiškai įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo to momento, kai kita valstybė narė patenkina prašymą atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti, arba nuo galutinio sprendimo dėl skundo ar peržiūrėjimo priėmimo, jei sprendimo vykdymas buvo sustabdytas.

28 Dėl pastarojo aspekto pažymėtina, kad iš šio reglamento 27 straipsnio 3 dalies c punkto matyti, jog kai nacionalinėje teisėje numatyta, kad atitinkamam asmeniui suteikiama galimybė prašyti teismo sustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymą, kol nagrinėjamas jo skundas ar peržiūrimas sprendimas, tas teismas turi priimti sprendimą per pagrįstą terminą ir, jei prašymas atmetamas, išdėstyti sprendimą pagrindžiančius motyvus.

29 Minėto reglamento 29 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad tais atvejais, kai perdavimas per šešis mėnesius neįvykdomas, atsakinga valstybė narė atleidžiama nuo pareigų atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti, o atsakomybė pereina prašančiajai valstybei narei.

30 Iš pačios šios nuostatos formuluotės matyti, kad joje numatytas automatinis atsakomybės perėjimas prašančiajai valstybei narei ir nereikalaujama jokios atsakingos valstybės narės reakcijos (žr. pagal analogiją 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 61 punktą).

31 Toks aiškinimas taip pat dera su reglamento „Dublinas III“ 5 konstatuojamojoje dalyje nurodytu greito tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo tikslu, nes juo užtikrinama, kad tuo atveju, kai delsiama vykdyti perėmimo savo žinion procedūrą, tarptautinės apsaugos prašymas bus nagrinėjamas valstybėje narėje, kurioje yra tarptautinės apsaugos prašytojas, kad toks nagrinėjimas nebūtų dar labiau užtęstas (žr. pagal analogiją 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 54 punktą).

32 Šį aiškinimą patvirtina ir Reglamento Nr. 1560/2003 III skyriuje įtvirtintos taisyklės, reglamentuojančios perdavimo vykdymą.

33 Iš tiesų, nors šio reglamento 8 straipsnyje atsakinga valstybė narė įpareigojama sudaryti sąlygas kuo greičiau perduoti prašytoją, jokia šio reglamento nuostata nesuteikia šiai valstybei narei teisės, tiesiogiai ar netiesiogiai patenkinus prašymą perimti atitinkamą asmenį savo žinion arba jį atsiimti pagal reglamento „Dublinas III“ 22 ar 25 straipsnį, priimti naują sprendimą dėl ketinimo perimti šį asmenį savo žinion arba jį atsiimti.

34 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad jeigu per šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžtą šešių mėnesių terminą perdavimas neįvykdomas, atsakomybė automatiškai pereina prašančiajai valstybei narei, ir nebūtina, kad atsakinga valstybė narė atsisakytų atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba jį atsiimti.

**Dėl pirmojo klausimo**

35 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar reglamento „Dublinas III“ 27 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 19 konstatuojamąja dalimi, aiškintina taip, kad tarptautinės apsaugos prašytojas, skųsdamas sprendimą jį perduoti, gali remtis tuo, jog baigėsi šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžtas šešių mėnesių terminas.

36 Reglamento „Dublinas III“ 27 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad tarptautinės apsaugos prašytojas turi teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę ir gali apskųsti teismui sprendimą dėl perdavimo arba prašyti jį peržiūrėti dėl faktinių ir teisinių pagrindų.

37 Tarptautinės apsaugos prašytojui suteiktos teisių gynimo priemonės apskųsti sprendimą dėl jo perdavimo apimtis nustatyta šio reglamento 19 konstatuojamojoje dalyje: joje nurodyta, jog, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės normų, reglamente įtvirtinta veiksminga teisių gynimo priemonė apskųsti sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašytojo perdavimo turi apimti, pirma, šio reglamento taikymo ir, antra, teisinių ir faktinių aplinkybių, susiklosčiusių valstybėje narėje, kuriai perduodamas prašytojas, vertinimą (2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 43 punktas).

38 Be to, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, atsižvelgiant į valstybės narės, atsakingos už vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo sistemos bendrus pokyčius, įvykusius priėmus reglamentą „Dublinas III“, ir į šiuo reglamentu siekiamus tikslus, šio reglamento 27 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje numatyta teisių gynimo priemonė turi apimti, be kita ko, minėtame reglamente numatytų procesinių garantijų užtikrinimo vertinimą (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 44–48 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

39 Pažymėtina, kad reglamentu „Dublinas III“ nustatytos perėmimo savo žinion arba atsiėmimo procedūros turi būti vykdomos laikantis kelių imperatyvių terminų, tarp kurių – šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas šešių mėnesių terminas. Nors šiomis nuostatomis reglamentuojama perėmimo savo žinion procedūra, jos, kaip ir minėto reglamento III skyriuje išdėstyti kriterijai, taip pat padeda nustatyti atsakingą valstybę narę. Iš tiesų, kaip matyti iš šio sprendimo 30– 34 punktų, šio termino pasibaigimas lemia automatinį atsakomybės perėjimą iš prašančiosios valstybės narės atsakingai valstybei narei, jeigu prašytojo perdavimas iš pirmosios valstybės narės į antrąją neįvykdytas (žr. pagal analogiją 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 50–53 punktus).

40 Šiomis aplinkybėmis, siekiant užtikrinti, kad ginčijamas sprendimas dėl perdavimo priimtas teisingai pritaikius šias procedūras, teismas, kuriam pateiktas skundas dėl sprendimo perduoti, turi galėti išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašytojo teiginius, jog tas sprendimas priimtas pažeidžiant reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas nuostatas, turint omenyje, kad minėto sprendimo priėmimo dieną prašančioji valstybė narė jau buvo tapusi atsakinga valstybe nare dėl to, kad pasibaigė šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžtas šešių mėnesių terminas (žr. pagal analogiją 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 55 punktą).

41 Vis dėlto reikia pažymėti, kad, kitaip negu byloje, kurioje priimtas 2017 m. liepos 26 d. Sprendimas *Mengesteab* (C-670/16, EU:C:2017:587), nagrinėti terminai, kurie taikomi pateikiant prašymą perimti savo žinion, reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnyje numatyti terminai yra nustatyti ne tik sprendimui dėl perdavimo priimti, bet ir jam įvykdyti.

42 Vadinasi, šie terminai gali pasibaigti jau priėmus sprendimą dėl perdavimo. Be kita ko, pažymėtina, kad pagrindinėje byloje atitinkamas asmuo nurodo, jog šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžtas šešių mėnesių terminas pasibaigė vėliau, negu buvo priimtas sprendimas dėl perdavimo.

43 Šiuo klausimu pažymėtina, kad tokioje situacijoje prašančiosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos negali pradėti atitinkamo asmens perdavimo kitai valstybei narei; atvirkščiai, jos privalo savo iniciatyva imtis būtinų priemonių pirmosios valstybės narės atsakomybei pripažinti ir nedelsiant pradėti šio asmens pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą.

44 Atsižvelgiant, pirma, į reglamento „Dublinas III“ 19 konstatuojamojoje dalyje nurodytą tikslą užtikrinti, laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio, veiksmingą atitinkamų asmenų teisių apsaugą ir, antra, į šio sprendimo 31 punkte primintą tikslą užtikrinti spartų už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymą, tiek paisant tokios apsaugos prašytojų interesų, tiek siekiant tinkamo šiuo reglamentu sukurtos sistemos veikimo, prašytojas turi turėti galimybę pasinaudoti veiksminga ir sparčia teisių gynybos priemone, kuri leistų jam remtis šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžto šešių mėnesių termino pasibaigimu, kai šis terminas baigėsi vėliau, nei buvo priimtas sprendimas dėl perdavimo.

45 Šiuo atžvilgiu šioje byloje Austrijos teisės aktuose pripažįstama tarptautinės apsaugos prašytojo teisė, paduodant skundą dėl sprendimo jį perduoti, nurodyti aplinkybes, atsiradusias vėliau, nei buvo priimtas toks sprendimas, atitinka šią pareigą numatyti veiksmingą ir sparčią teisių gynybos priemonę.

46 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reglamento „Dublinas III“ 27 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 19 konstatuojamąja dalimi, ir Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis aiškintini taip, kad tarptautinės apsaugos prašytojas turi turėti galimybę pasinaudoti veiksminga ir sparčia teisių gynybos priemone, kuri leistų jam remtis šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžto šešių mėnesių termino pasibaigimu, kai šis terminas baigėsi vėliau, nei buvo priimtas sprendimas dėl perdavimo. Nacionalinės teisės aktuose, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, pripažįstama tarptautinės apsaugos prašytojo teisė, paduodant skundą dėl sprendimo jį perduoti, nurodyti aplinkybes, atsiradusias vėliau, nei buvo priimtas toks sprendimas, atitinka šią pareigą numatyti veiksmingą ir sparčią teisių gynybos priemonę.

## Dėl bylinėjimosi išlaidų

47 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, 29 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad jeigu per šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžtą šešių mėnesių terminą perdavimas neįvykdomas, atsakomybė automatiškai pereina prašančiajai valstybei narei, ir nebūtina, kad atsakinga valstybė narė atsisakytų atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba jį atsiimti.**

2. **Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 19 konstatuojamąja dalimi, ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis aiškintini taip, kad tarptautinės apsaugos prašytojas turi turėti galimybę pasinaudoti veiksminga ir sparčia teisių gynybos priemone, kuri leistų jam remtis šio reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse apibrėžto šešių mėnesių termino pasibaigimu, kai šis terminas baigėsi vėliau, nei buvo priimtas sprendimas dėl perdavimo. Nacionalinės teisės aktuose, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje**

**byloje, pripažįstama tarptautinės apsaugos prašytojo teisė, paduodant skundą dėl sprendimo jį perduoti, nurodyti aplinkybes, atsiradusias vėliau, nei buvo priimtas toks sprendimas, atitinka šią pareigą numatyti veiksmingą ir sparčią teisių gynybos priemonę.**

Parašai.